

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Livan Respublikası Hökuməti arasında gömrük məsələlərinə dair qarşılıqlı yardım haqqında SAZIŞ

Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Livan Respublikası Hökuməti

Gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının hər iki ölkənin iqtisadi, maliyyə və ictimai maraqlarına ziyan vurduğunu nəzərə alaraq;

Narkotik və psixotrop maddələrinin ticarəti əhalinin və cəmiyyətin sağlamlığı üçün təhlükə törətdiyini nəzərə alaraq;

Malların ixracı və ya idxalı zamanı gömrük rüsumları, vergiləri və başqa yığımların dəqiq tutulması təminatının vacibliyinin və qadağanların, məhdudiyətlərin, nəzarətin müvafiq şəkildə həyata keçirilməsinin zəruriliyini nəzərə alaraq;

Gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının qarşısının alınmasına və gömrük rüsumları yığılmasında daha dəqiqliyə nail olunmasına, səylərin gücləndirilməsinin gömrük orqanları arasında sıx əməkdaşlıq yolu ilə daha səmərəli olacağını qəbul edərək;

İkitərəfli qarşılıqlı əməkdaşlığa münasib şərait yaradan beynəlxalq sənədləri, o cümlədən 5 dekabr 1953-cü il 8 iyun 1971-ci il Ümumdünya Gömrük Təşkilatının tövsiyyələrini nəzərə alaraq;

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

Təriflər

Maddə 1

Mövcud Sazişin məqsədləri üçün:

1. «**Gömrük qanunvericiliyi**» malların idxal, ixrac və tranzit qaydalarını, digər gömrük əməliyyatlarını və gömrük idarələri tərəfindən qoyulmuş gömrük rüsumlarının və digər vergilərin, ödənişlərin toplanmasını və ya qadağan, məhdudiyət və nəzarət tədbirlərinin həyata keçirilməsi üsullarını tənzimləmə qaydalarıdır.

2. «**Gömrük qanunvericiliyinin pozulması**» — Gömrük qanunvericiliyinin hər hansı şəkildə pozulması və eləcə də bu qanunvericiliyin pozulmasına yönəldilmiş hər hansı bir cəhd deməkdir.

3. «**Gömrük rəhbərliyi**» — Azərbaycan Respublikasında Azərbaycan Respublikası Dövlət Gömrük Komitəsi və Livan Respublikasında Gömrük İdarəsi hesab olunur.

4. «**Sorğu göndərən orqan**» — Gömrük məsələləri ilə bağlı kömək üçün sorğu göndərən tərəflərin səlahiyyətli orqanı.

5. «**Sorğu alan gömrük orqanı**» — Gömrük məsələləri ilə bağlı sorğu alan Tərəflərin səlahiyyətli orqanları.

6. «**Nəzarət altında daşımalar**» — qadağan olunmuş maddələrin, narkotik və psixotrop maddələrin və onların əvəzedicilərinin səlahiyyətli orqanların nəzarəti altında ölkədən buraxılması və ölkəyə gətirilməsi.

Tətbiq edilmə dairəsi

Maddə 2

1. Hökumətlər öz gömrük orqanları vasitəsi ilə və bu Sazişdə əks olunmuş müddəalara uyğun olaraq bir-birlərinə:

a) Gömrük qanunvericiliyinə düzgün əməl edilməsinin təmin edilməsində;

b) Gömrük qanunvericiliyinin pozulmasının qarşısının alınması, təhqiq edilməsi və ləğv edilməsində;

v) Gömrük qanunvericiliyinin tətbiqinə aid sənədlərin göndərilməsində qarşılıqlı yardım göstərirlər.

2. Bu Saziş çərçivəsində yardım, sorğu edilən dövlətin qanunlarına və hüquqi aktlarına və gömrük orqanlarının səlahiyyətlərinə və mövcud imkanlarına müvafiq olaraq həyata keçiriləcəkdir.

3. Bu Saziş sorğu edilən dövlətdə tutulmuş gömrük rüsumlarının, vergilərinin və başqa yığımların sorğu edən dövlətə qaytarılmasını nəzərdə tutmur.

Məlumat mübadiləsi

Maddə 3

1. İki dövlətin gömrük orqanları bir-birini istər sorğu ilə, istərsə də öz xüsusi təşəbbüsləri ilə gömrük qanunvericiliyinin düzgün tətbiq edilməsinə kömək edə biləcək bütün mövcud məlumatla təmin edəcəklər.

2. Sorğu zamanı əgər sorğu edilən dövlətin gömrük orqanı tələb olunan məlumata malik deyilsə, o, öz xüsusi mülahizəsinə görə, gömrük qanunvericiliyinin müddəalarına uyğun olaraq məlumat almaq məqsədi ilə arayış toplayır.

Maddə 4

İki dövlətin gömrük orqanları bir-birini onların əraziləri arasında qeyri-qanuni daşımaların predmeti olduğu fərz edilən malların siyahısı ilə təmin edəcəklər.

Ehtiyac olduğu təqdirdə bu siyahılar təzələyə bilər.

Maddə 5

Bir dövlətin gömrük orqanlarının sorğusuna görə sorğu edilən dövlətin gömrük orqanları qarşı tərəfi aşağıdakı məsələlərə dair məlumatlarla təmin edir:

- a) sorğu edilən dövlətdən sorğu edən dövlətə malların qanuni şəkildə ixrac olunub-olunmaması;
- b) sorğu edilən dövlətə sorğu edən dövlətdən malların qanuni şəkildə idxal olunub-olunmamasına və mallara tətbiq edilən gömrük əməliyyatlarının mahiyyəti.

Maddə 6

Bir dövlətin gömrük orqanı öz xüsusi təşəbbüsü ilə, yaxud sorğuya görə digər dövlətin gömrük orqanını həmin dövlətin gömrük qanunvericiliyi pozulduqda, yaxud pozulması güman olunduqda, həyata keçirilmiş və ya planlaşdırılmış bağlaşmalar üzrə mövcud olan bütün məlumatlar, sənədlərin təsdiq olunmuş surətləri, şəhadətnamələr və hesabatlarla təmin edir.

Maddə 7

İki dövlətin gömrük orqanları pozuntularda istifadə olunduğu müəyyən edilmiş yeni üsul və vasitələr barəsində bir-birinə məsləhət verəcəklər. Onlar bir-birlərinə konkret istifadə metodlarını təsvir edən, onların təhqiqat orqanları tərəfindən hazırlanmış hesabatın surətini və ya hesabatdan çıxarışlar göndərəcəklər.

Maddə 8

Bu Sazişdə nəzərdə tutulmuş sənədlər bu məqsədlə istənilən formada hazırlanmış kompüter məlumatları ilə əvəz oluna bilər. Materialın şərhə və istifadəsi üçün işə aid olan bütün məlumat eyni zamanda təqdim edilməlidir.

Maddə 9

- 1) İşlərin və sənədlərin əsl təsdiq olunmuş surətlər kifayət etmədikdə tələb edilir.
- 2) Göndərilmiş işlərin və sənədlərin əsl ilk imkanda qaytarılacaqdır.

Şəxslər, mallar saxlanılan yerlərə və nəqliyyat vasitələrinə nəzarət

Maddə 10

Hər bir dövlətin gömrük orqanı öz xüsusi təşəbbüsü, yaxud başqa dövlətin yazılı sorğusu ilə öz dövlət qanunlarının şərtlərinə əsasən və özlərinin idarəçilik təcrübəsinə müvafiq olaraq aşağıdakılar üzərində xüsusi nəzarəti təmin edəcəklər:

- a) sorğu edən dövlətin gömrük qanunvericiliyini vaxtaşırı, yaxud da daimi surətdə pozmaqda şübhəli olan şəxslərin sorğu edilən dövlətin ərazisindəki hərəkəti, o cümlədən ölkəyə daxil olması və onu tərk etməsi,
- b) sorğu edən dövlət tərəfindən bu dövlətdə ciddi hüquqpozmalara şərait yaratdığı göstərilən əmtəə və ödəniş vasitələrinin şübhəli hərəkəti,

v) sorğu edən dövlətdə qeyri-qanuni ticarət üçün malların saxlanması istifadə olunan yerlər,

q) sorğu edən dövlətdə gömrük qanunvericiliyinin pozulmasında istifadə olunduğu şübhə doğuran nəqliyyat vasitələri.

Bu cür müşahidələrin nəticələri barədə digər dövlətin gömrük orqanına xəbər verilir.

Maddə 11

1. Əgər, müvafiq daxili hüquq normaları imkan verirsə, Tərəflər öz imkanları daxilində, qanunlara və hüquq qaydalarına uyğun olaraq, narkotik və psixotrop maddələrin qanunsuz daşınması ilə məşğul olan şəxsləri üzə çıxarmaq və onlara qarşı hüquqi ölçülər götürmək naminə nəzarət-yoxlanış daşımalarından səmərəli surətdə beynəlxalq səviyyədə istifadə etmək üçün tədbirlər görürlər.

2. Nəzarət altında daşımalarından istifadə etmək barədə qərar vaxtaşırılıq prinsipinə əsaslanır.

Onlar bunu lazım gəldikdə Saziş imzalayan Tərəflərin qanunları daxilində həyata keçirirlər və maliyyə müqavilələri, müvafiq razılaşmalara nail olduqdan sonra edə bilirlər.

3. Səlahiyyətli orqanlar tərəfindən qarşılıqlı surətdə daşınmasına icazə verilən narkotik və psixotrop maddələrin tam şəkildə, toxunulmadan, əvəz olunaraq və ya üstündən götürülərək, daşınması dayandırılmalı və davam etdirilməlidir.

Təhqiqat

Maddə 12

1. Əgər bir dövlətin gömrük orqanı sorğu göndərsə, sorğu edilən dövlətin gömrük orqanı sorğu göndərən dövlətin gömrük qanunvericiliyinə zidd olan fəaliyyətlə bağlı bütün rəsmi təhqiqatlara başlayır. Bu cür təhqiqatın nəticələri gecikdirilmədən sorğu göndərən dövlətin müvafiq orqanlarına təqdim edilməlidir.

2. Bu təhqiqatlar sorğu edilən dövlətin qanun və qaydalarına müvafiq surətdə həyata keçirilməlidir.

Maddə 13

Gömrük qanunvericiliyinin pozulmasını təhqiq etməyə müvəkkil edilmiş bir dövlətin gömrük orqanlarının vəzifəli şəxsləri digər dövlətin gömrük orqanlarının razılığı olduqda bu dövlətin ərazisində baş vermiş pozuntuların təhqiq edilməsi və müəyyən edilməsi əməliyyatlarında, belə pozuntuların araşdırılması sorğu edən dövlətin gömrük orqanlarının səlahiyyətinə daxildirsə, iştirak edə bilirlər.

Ekspertlər və şahidlər

Maddə 14

Əgər bir dövlətin məhkəmə və Hökumət orqanları gömrük qanunvericiliyinin pozulması ilə əlaqədar sorğu verərsə, onda tələb edilən dövlətin gömrük orqanları, qanunlara və hüquq qaydalarına uyğun olaraq, öz vəzifəli şəxslərinə həmin məhkəmə və ya Hökumət orqanları qarşısında ekspert və ya şahid kimi çıxış etməyə səlahiyyət verə bilər.

Belə vəzifəli şəxslər onlar tərəfindən iş zamanı müəyyən edilmiş faktlar barədə ifadə verməli və məhkəmə təhqiqatı üçün əhəmiyyətli ola biləcək bu cür məlumat məcmuələrini, sənədləri və ya digər materialları və ya onların təsdiq edilmiş surətlərini təqdim etməlidirlər.

Vəzifəli şəxslərin səfəri ilə əlaqədar tənzimləmələr

Maddə 15

Bu Sazişdə şərtləşdirilmiş hallarda, bir dövlətin gömrük orqanının vəzifəli şəxsləri digər dövlətin ərazisində olduqları müddətdə, özlərinin rəsmi səlahiyyətləri barədə dəlil təqdim etməlidirlər. Orada olduqları müddətdə onlar həmin dövlətin gömrük orqanına şamil edilən qanunun müdafiəsi altında olacaqlar. Onlar rəsmi geyim forması və silah daşımamalıdırlar.

Məlumat və sənədlərdən istifadə edilməsi

Maddə 16

1. Məlumat, əlaqə və mövcud sənədlər aşağıda göstərilən hallar istisna olmaqla, yalnız bu Sazişin məqsədləri üçün istifadə olunmalıdır:

a) hər hansı dövlətin gömrük qanunvericiliyinə əsasən həmin dövlətin gömrük orqanının qanun pozuntusu, yaxud da pozuntunun ehtimal edildiyi hallar barədə digər dövlətin səlahiyyətli orqanı, yaxud Gömrük İttifaqının rəhbərliyi və ya onların hər ikisinə məlumat verdiyi təqdirdə,

b) məlumat verən dövlət gömrük orqanının yazılı icazəsi olduqda və məlumatı alan dövlət gömrük orqanı üzərində hakim mövqe tutan qanunun bu məlumatı digər məqsədlərlə istifadə etməyə icazə verdiyi təqdirdə.

2. Bu Sazişə əsasən bir dövlətin gömrük orqanlarına ötürülən sorğu, məlumat, ekspert hesabatları və digər sənədlər həmin dövlətdə eyni xarakterli sənədlərə şamil edilən milli qanunun müdafiəsi altında olmalıdır.

Maddə 17

1. Bu Sazişin məqsədləri və çərçivəsi daxilində, məlumatı alan dövlətin gömrük orqanları özlərinin şahidlik qeydləri, hesabatları, ifadələri, məhkəmə prosesləri və məhkəmə ittihamlarında bu Sazişə müvafiq şəkildə əldə edilmiş məlumat və sənədləri istifadə edə bilərlər.

2. Məhkəmədə dəlil kimi istifadə edilən məlumat və sənədlər və onlara verilən əhəmiyyət tələb edən dövlətin milli-hüquqi sisteminə müvafiq surətdə müəyyən edilməlidir.

Sənədlərin çatdırılması

Maddə 18

1. Bir dövlətin gömrük orqanının xahişinə əsasən, digər dövlətin gömrük orqanı, məhkəmə təhqiqatına aid olan sənədləri, həmçinin sorğu alan dövlətin səlahiyyətli orqanları tərəfindən gömrük qanunvericiliyi sahəsində qəbul edilmiş qərarları onun ərazisində yaşayan və ya qeydiyyatda olan şəxs və ya şəxslərə verəcək.
2. Bu Sazişə əsasən sənədlərin çatdırılması sorğu edilən dövlətin qanunlarına və praktikasına uyğun olaraq həyata keçirilməlidir. Çatdırılma üçün sorğuda sənədin qısa xülasəsi olmalıdır.
3. Çatdırılma, sorğu edən dövlətin istəyi ilə və eyni zamanda sorğu edilən dövlətin qanun və praktikasına zidd olmayan xüsusi üsulla da həyata keçirilə bilər.
4. Çatdırılmanın göstəricisi kimi ayın tarixi və alınma barədə təsdiq edilmiş bildirişi olan qəbz və ya sorğu olunan dövlətin səlahiyyətli orqanının, ayın tarixi və çatdırılma üsulu göstərilən arayışı ola bilər.

Təhqiqat xidmətləri arasında yardım

Maddə 19

Bu Sazişin bütün məsələlərinə aid olan məlumatlar, yalnız Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gömrük Komitəsinin və Livan Respublikası Gömrük İdarəsinin vəkaləti ilə təyin edilmiş vəzifəli şəxslər arasında müzakirə olunmalıdır.

Yardım göstərmək öhdəliyindən istisnalar

Maddə 20

1. Əgər bir dövlətin gömrük orqanı ondan tələb olunan yardımın dövlətin ictimai-siyasəti və ya suverenliyi, təhlükəsizliyi və ya dövlətin digər vacib maraqlarına zərər gətirə biləcəyini hesab edirsə, yaxud da həmin dövlətin zənnincə sənaye, kommersiya və ya peşəkar sirin pozulmasına səbəb ola bilərsə, həmin dövlət yardımdan imtina edə və bu yardımı yalnız müəyyən şərtlər qəbul olunduqda göstərə bilər.
2. Yardım göstərməkdən imtina olunubsa, bu təqdirdə məsələyə dair qərar və səbəblər gecikdirilmədən və yazılı şəkildə sorğu edən dövlətə təqdim edilməlidir.

Maddə 21

Dövlətlərdən birinin gömrük orqanı digər dövlətin gömrük orqanına müəyyən yardım üçün müraciət edirsə və bu xahişin özündən edildiyi təqdirdə onu həyata keçirmək iqtidarında deyilsə, bu fakt xahiş edilən zaman qeyd olunmalıdır. Bu xahişin həyata keçirilməsi tam surətdə müraciət olunan dövlətin qərarından asılıdır.

Xərclər

Maddə 22

Hər bir gömrük orqanı bu Sazişin həyata keçirilməsində 15-ci maddədə qeyd olunmuş vəzifəli şəxslər və tərcüməçilərə ödənilmiş vəsait istisna olmaqla, çəkilmiş xərclərin

bərpa edilməsinə dair bütün iddialardan imtina etməlidirlər. Belə məbləğlər vəzifəli şəxslərin şahid, yaxud ekspert kimi çıxış etməsini xahiş edən dövlət tərəfindən ödənilməlidir.

Ümumi müddəalar

Maddə 23

1. Bu Saziş Azərbaycan Respublikasının və Livan Respublikasının ərazisində tətbiq olunur.
2. Bu Sazişdə nəzərdə tutulmuş yardım iki dövlətin gömrük orqanları arasında birbaşa həyata keçiriləcəkdir.
3. İki dövlətin gömrük orqanları bu Sazişin həyata keçirilməsi üçün müfəssəl hazırlıqlar barədə razılığa gəlməlidirlər.
4. Bu Sazişin şərhə zamanı yaranmış hər hansı fikir ayrılığı diplomatik vasitələrlə həll edilməlidir.

Qüvvəyə minməsi və ləğv edilməsi

Maddə 24

1. Hər bir dövlətin Hökuməti qarşı tərəfi bu Sazişin həyata keçirilməsi üçün zəruri olan Konstitusiyə proseduralarının sona yetməsi haqda xəbərdar etməlidir. Saziş sonuncu Hökumətin xəbərdarlığından sonra qüvvəyə minməlidir.
2. Bu Saziş qüvvəyə mindiyi tarixdən üç il sonra hər iki dövlətin gömrük rəhbərliyi Sazişin şərtlərini nəzərdən keçirmək məqsədilə görüş keçirməlidirlər. Bu cür görüşə ehtiyac olmadığı halda Tərəflər yazılı surətdə sənəd tərtib etməlidirlər.
3. Bu Saziş yazılı xəbərdarlıqdan altı ay sonra dövlətlərdən birinin Hökuməti tərəfindən ləğv edilə bilər.

Yuxarıda qeyd edilənlər Livan Respublikası Hökuməti və Azərbaycan Respublikası Hökuməti arasında əldə edilmiş razılığı təmsil edir.

Bakı şəhərində, 11 fevral 1998-ci il tarixində Azərbaycan, ərəb və ingilis dillərində iki nüsxədə imzalanmış və hər iki mətn eyni qüvvəyə malikdir. Təfsir fərqi olduqda ingilis dilində olan mətn üstünlük təşkil edəcəkdir.

*Azərbaycan Respublikası
Hökuməti adından*

*Livan Respublikası
Hökuməti adından*

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin [22 noyabr 1998-ci il tarixli, 24 nömrəli Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir](#) («VneshExpertService» LLC).

© VneshExpertService LLC